

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJEVIMA VRŠNJAČKOG NASILJA I VANDALIZMA

CILJ PROTOKOLA

Protokol je izrađen u cilju podrške školama prilikom postupanja u slučajevima vršnjačkog nasilja/ vandalizma kroz jasno definisane korake.

NAMJENA PROTOKOLA

Namjena Protokola je da doprinese odgovornom i sistematskom pristupu, prepoznavanju nasilja, blagovremenom reagovanju i prevazilaženju uočenih situacija.

KORAK 1

PREKIDANJE NASILJA – Na nasilje se reaguje odmah. U svim situacijama nasilja, čak i kad postoji samo sumnja da se dešava nasilje, ne treba odlagati reagovanje. Potrebno je zaustaviti nasilje i obezbijediti sigurnost za svu djecu.

KORAK 2

SMIRIVANJE SITUACIJE – Svi zaposleni u školi su u obavezi da reaguju kako bi se zaustavilo nasilje ili da obavijeste stručne saradnike¹, upravu škole i Tim. Reagovati se mora podjednako i na sumnju, kao i na saznanje o postojanju nasilja. Važno je da u školi postoje unaprijed dogovoreni mogući načini reagovanja u različitim situacijama.

KORAK 3

RAZGOVOR SA UČENICIMA – Odjeljenjski starješina i stručni saradnik razgovara sa učenicima. U slučaju teških oblika nasilja i vandalizma koji se dešavaju u školi uprava odmah poziva hitnu službu i slučaj prijavljuje policiji (predstavnik škole – poželjno je da član stručne službe ili drugi predstavnik škola bude prisutan uz dijete i roditelja/staratelja).

KORAK 4

RAZGOVOR SA RODITELJIMA I DJECOM – Neophodno je uključiti roditelje i obavijestiti ih o dešavanjima, ali i o koracima koji se preduzimaju u obrazovno-vaspitnoj ustanovi povodom situacije. Na individualne razgovore, stručni saradnici i odjeljenjski starješina poziva roditelje djeteta žrtve nasilja i djeteta/djece koje/a je/su počinila nasilje. Na osnovu procjene stručnih saradnika i Tima, ovi razgovori se mogu obaviti pojedinačno ili zajednički.

KORAK 5

PREDUZIMANJE ZAŠTITNIH I ZAKONSKIH MJERA - Nakon konsultacija na nivou odjeljenjskog/nastavničkog vijeća, i prema procjeni Tima, predlaže se primjena zaštitnih i zakonskih mjera i aktivnosti prema svim akterima.

¹ Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

KORAK 6

UKLJUČIVANJE NADLEŽNIH SLUŽBI – Po potrebi, uključuju se nadležne službe u zavisnosti od oblika nasilja i potrebe djeteta žrtve nasilja (zdravstvene službe, centri za socijalni rad).

U slučaju da je djetetu potrebna fizička zaštita ili kada postoji sumnja da je učinjeno krivično djelo ili prekršaj, potrebno je obavijestiti lokalni centar bezbjednosti.

KORAK 7

PRAĆENJE EFEKTA PREDUZETIH MJERA – Nastavnik, odjeljenjski starješina, stručni saradnici i Tim planiraju praćenje preduzetih zaštitnih mjera:

1. ponašanje djeteta žrtve nasilja (da li se povlači, da li postaje agresivno, da li traži podršku i na koji način itd)
2. ponašanje djeteta koje je počinilo nasilje (da li nastavlja sa napadima, da li traži druge žrtve, da li ga grupa odbacuje ili podržava)
3. kako reaguju svjedoci i/ili posmatrači (da li se obraćaju starijima za pomoć, da li svi znaju kako da potraže pomoć, da li sami preduzimaju neke akcije i slične situacije)
4. kakva je atmosfera u odjeljenju (da li se izdvajaju nove grupe i sl.).

KORAK 8

PODRŠKA RODITELJIMA – Pored pružanja podrške prvenstveno djetetu s iskustvom nasilja, ali ništa manje i djeci koja su svjedočila nasilju i djetetu koje je počinilo nasilje, neophodno je da i roditelji uključene djece dobiju odgovarajuću podršku od stručnih saradnika, ali i od Tima, po potrebi.

KORAK 9

UNOŠENJE PODATAKA U MEIS I INFORMISANJE MINISTARSTVA – Pedagoško-psihološka služba je u obavezi da unosi podatke u MEIS aplikaciju kako bi se evidentirao svaki razgovor, kao i korak u postupanju. Ovu dokumentaciju stručni saradnici čuvaju poštujući princip povjerljivosti podataka.

Napomena:

Tim za zaštitu djece od nasilja i smanjenja vandalizma škola formira u septembru, a čine ga direktor, stručni saradnici i nastavnik/ci. Uloga tima je da zaposlenima olakša proceduru pomoći djeci kada se posumnja da su izložena nekoj vrsti nasilja, kao i da se utvrde rizici i sprovede aktivnosti u odnosu na smanjenje štete kao posljedice vandalskih postupaka. Tim sarađuje sa timom formiranim na nivou lokalne zajednice.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija aktiviralo je besplatnu telefonsku liniju za prijavu vršnjačkog nasilja koja je dostupna svakog radnog dana od 07h do 15h.

080 777 777

KONTAKTI CENTARA ZA SOCIJALNI RAD U CRNOJ GORI

Javna Ustanova	Adresa	Kontakt
JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi	Podgorica IV Proleterske br. 18	Arnesa Đečević 067/067-820 arnesa.abdic@gmail.com
JU Centar za socijalni rad za opštinu Danilovgrad	Danilovgrad Bijelog Pavla bb	Anđušić Nikola 068/836-893 nikola.andjusic@czsr.me
JU Centar za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik	Nikšić Njegoševa br. 10	Branka Raonić 068/847-932 branka.raonic@czsr.me
JU Centar za socijalni rad za prijestonicu Cetinje	Cetinje 13. novembra bb	Dejan Milošević 069/100-003 dejan.milosevic@czsr.me dejanmilosevicct@gmail.com
JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva	Kotor Gurdić bb	Mirela Kovačević 067/373605 czrkotor@t-com.me
JU Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi	Herceg Novi Put partizanskih majki br. 4	Biljana Dimić 067/868-611 biljana.dimic@usdz.me biljanadimic15@gmail.com
JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj	Bar Bulevar revolucije bb	Biljana Pajović 068/689-643 biljana.tvrdisic@czsr.me tvrdisicbiljana@yahoo.com
JU Centar za socijalni rad za opštine Pljevlja i Žabljak	Pljevlja Vuka Karadžića br. 42	Tamara Bojović 068/334-228 tamara.bajović@czsr.me csrpv@t-com.me
JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin	Mojkovac Mališe Damjanovića bb	Vesna Rajković 067/240-694 068/811-339 vesna.rajković@czsr.me
JU Centar za socijalni rad za opštinu Bijelo Polje	Bijelo Polje Tršova br. 27	Vesna Minić 067/528-783 vesna.minic@czsr.me csrbp@t-com.me
JU Centar za socijalni rad za opštine Berane, Andrijevica i Petnjica	Berane 29. Novembar br. 1	Petar Pajković 067/001-531 petar.pajkovic@czsr.me petarpajkovic83@gmail.com
JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje	Rožaje 30. septembar br.6	Husein Ljaić 063/453-158 husein.ljaic@czsr.me
JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i Gusinje	Plav Čaršijska bb	Sadam Luković 068/818-665 sadamlukovic@gmail.com

LITERATURA

- Rakočević Vanja (2019) Smjernice o postupanju uslučajevima elektronskog vršnjačkog nasilja za zaposlene u vaspitno-obrazovnom sistemu, NVU Djeca Crne Gore, Podgorica
- Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija: Podjela odgovornosti i postupanje u cilju prevencije i u slučajevima pojave nasilja i vandalizma – Uputstvo školama
- Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju
- Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju
- Zakon o gimnaziji
- Zakon o stručnom obrazovanju
- Pravilnik o načinu i postupku dodjeljivanja pohvala i nagrada i vaspitnim mjerama za učenike osnovne škole
- Pravilnik o načinu i postupku izricanja vaspitnih mjera za učenike gimnazije
- Pravilnik o načinu i postupku izricanja vaspitnih mjera za učenike škola u kojima se ostvaruje stručno obrazovanje

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija